

Anteckningar

Pensionärsrådet

Tid: 2026-05-21, kl. 13.15–16.00

Plats: Omsorgsförvaltningen, Markusgatan 25

Närvarande:

- Blerta Krenzi (S)**, ordförande
- Mikael Westberg (S)**,
- Johan Lundin (S)** tom 15:00
- Birgitta Andersson (SKPF)**
- Margaretha Forsman (PRO Folkärna-Krylbo)**
- Leif Karlsson (PRO Folkärna-Krylbo)**
- Lea Vulli (PRO Avesta finska)**
- Sören Bertilsson (PRO Grytnäs)**
- Håkan Bengtsson (PRO By-Horndal)**
- Laila Borger (PRO Avesta)**
- Marianne Eriksson (SPF)**
- Elisabeth Palmkvist (RPG)**
- Marianne Hirsch (SKPF)** tom 14:45
- Anna Kastberg**, sekreterare
- Elvira Sverkersson**, resultatenhetschef vård- och omsorg
- Abbe Ronsten**, ordf region dalarna
- Jenny Lyxell**, personalenheten
- Jessika Eriksson**, Hr-chef
- Adam Nilson**, tillväxt
- Karl Tornö**, tillväxt
- Sara Willingham och Anna Söderlund**, utredare

Ärenden:

1. Föregående anteckningar

Anteckningarna godkänns och läggs till handlingarna.

2. Avesta kommuns tillgänglighetsplan

Sara Willingham och Anna Söderlund, utredare informerar om kommunens tillgänglighetsplan. Tillgänglighetsplan för 2020-2025 är under uppdatering och Sara går igenom hur den är uppbyggd. Hon berättar även om tillgänglighetsdatabasen. De fokusområden som planen har är:

- Kommunikation
- Barn och unga

- Utemiljöer
- Offenliga lokaler
- Kultur och nöje
- Handel

Sara ställer frågan till rådet vilka fokusområden den nya planen bör ha

Håkan Bengtsson, tar upp problematiken kring bostäder för äldre. Anpassningar behöver göras för äldre. Hur många bostäder är anpassade?

Sören Aspgrén påtalar att bilden av vårt Centrum ser dåligt ut.. Coophuset ser bedrövt ut. Affärer slår igen och det blir tomt.

Marianne Eriksson ställer fråga om anpassning kring Biografen i Avesta. Trappor m,m. Marianne ifrågasätter även om snöröjare i kommunen tänker handikappanpassat.

3. Tillgänglighetsvandring m,m

Adam Nilsson, tillväxt Avesta, informerar om tillgänglighetsvandringen i Avesta. Har gjort sporadiskt tidigare. 1-2 ggr per år tidigare. Planen är under revidering och frågan ställs till rådet om önskemål om platser?

Ytterområden och centrum påtalas och även Klintbo klack i Nyhyttan. Älvpromenaden mot kyrkan är röjt och nödlagat. Man har begärt in offert på nya spänger.

Adam berättar om den förra vandringen som blev inställd pga nya datum och få anmälda. Man gör nu ett omtag och ställer frågan om hur KPR vill bli inbjudna. Totalt 8 st pensionärsföreningar som ska bjudas in. Man tar frågan vidare i sina organisationer och återkommer.

Lajla Borger påtalar att funktionshindersrådet bör ha i åtanke. Fortsatt dialog kring tillgänglighetsvandringen kommer att ske.

Kalle Tornsö berättar att NCC asfalt kommer att börja återställa alla farliga påbörjade beläggningsarbeten och gå vidare med asfalteringsplan för 2026-2027. Beläggningsplanen kommer att läggas ut på hemsidan men kan komma att ändras.

Koppadalsbron är på plats och ska besiktigas på måndag och man ser nu över ny belysning. Sen blir det även en tillgänglighetsanpassning av både hiss och trapphus. Tidsplanen är beräknad till hösten.

4. Bostadsanpassningsbidraget

Punkten utgick och planeras in under hösten i stället.

5. Uppföljning digitala inköp m,m

Elvira Sverkersson, resultatansvarig omsorgen, berättar om bemanningen i omsorgen. Inom omsorgen finns flera yrkeskategorier där det är utmanande med kompetensförsörjningen. De yrkeskategorier som är särskilt utmärkande är: arbetsterapeuter, sjuksköterskor, socionomer och enhetschefer. För undersköterskor/vårdbiträden är det fortsatt möjligt att i de flesta fall tillsätta tillsvidareanställda med utbildade undersköterskor. Däremot är det en utmaning att rekrytera en tillräcklig mängd vikarier för att täcka behovet.

Elvira berättar även om rekryteringen över sommaren. Det är generellt svårt att få tag i utbildade undersköterskor till sommarvikariat. 13-15 personer har dock sökt till vård och omsorgsprogrammet vilket kan underlätta lite under kommande år men söksiffran är fortsatt låg.

Andel medarbetare inom äldreomsorgen med undersköterskeutbildning

Nyckeltal	Område	2023	2024	2025
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Andel omsorgspersonal inom hemtjänsten som är undersköterskor, vardagar, äldreomsorg, andel (%)	Avesta		64	81
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	Avesta		72	64

Man erbjuder språkutbildning som språkstöd för medarbetare som behöver stöd. Språkträningssappen Lingio finns som medarbetarna kan använda. Det finns även en utbildning i yrkessvenska under 16 veckor för medarbetare som behöver. Utredare till hösten kommer att titta på språkfrämjande arbetsplatser. Att kunna bedöma vilken del i språket som brister och behöver arbetas med. Detta för att kunna ge rätt stöd till medarbetare.

Sören Aspgren påtalar att det finns krav på att man måste förstå språket för att kunna arbeta. Elvira svarar att sommarvikarier testas via en film med läsförståelse och i skrift. Man gör en bedömning under anställning. Till sommaren sker gruppintervjuer men man skriver enskilt.

Therese Holts, interims konsult efter Elvira Sverkersson presenteras.

Emelie Ahlm, enhetschef hemtjänst, följer upp digitala inköp och hur det går nu. Krylbo hemtjänst var först ut och syftet är att förenkla inköp och öka självständigheten för brukare. Ekonomiska hinder kan dock förekomma om man inte har något betalkort. 19 st är igång med digitala inköp och 3 st är på gång samt 7 st under uppföljning av bistånd.

Skogsbo: har ca 29 inköp totalt. Av dem har 9 st börjat med digitala inköp. Man har inte satt någon deadline för när alla ska vara klara. Hittills har det fungerat bra.

Kornknarren: har ca 45st inköp totalt och 5st som är igång men man börjar få igång flera.

Rågen: har 49st inköp totalt varav 35st har digitalt. 2st påväg in, 8st har inte kommit igång pga olika anledningar och 4st undantag.

Horndal: har inte kommit igång än men ICA Fors ska gå igång med e-handel till hösten och ICA Horndal ska få till någon variant. Förhoppningsvis blir det någon digital form här framöver.

Fråga: Tycker man inte att kostnaden är hög?

Svar: Emelie svarar att hon inte fått några klagomål än. Kostanden är en fördyring med ca 4 000 kr på ett år.

Fråga: Vem som bestämmer hu hög packavgiften ska vara?

Svar: Det gör affären själv.

6. Information om Cosmic m,m

Abbe Ronsten, Regionen, ordf kollektivtrafiknämnden, informerar om ekonomin som varit tuff några år men man har kontroll nu. Extra satsningar på cancervården ska göras i budget och man sänker skatten lite. Vårdköerna går ner just nu. Fortsatt höga på vissa ställen men generellt ned. Viss kötid bör finnas för stabilitet.

Cosmic har utmaningar kan man säga. Situationen i dalarna har ett par saker som avviker av de 9 st regioner som är inne. Dalarna gick inte med i början utan har gått med först nu och det innebär att en del saker har vi inte kunnat vara med på. Det förra systemet var bra på att det var användarvänligt. Brist i förra var att dialogen med andra regioner var svårt.

Problem med Cosmic är att olika verksamheter har olika behov och det fanns en tvist med leverantören i 9 månader vilket gjort att man inte har kunnat utveckla systemet under den tiden. 40 mkr finns i budget för utveckling framöver. Personalen kommer att få slita hårt innan man får ordning på systemet. Systemet är segt och har långa svarstider

Sören Aspgrén berättar att Gävleborg gör en gemensam granskning av upphandlingen av Cosmic vilket även Region dalarna kommer att göra. Men det kommer inte leda till något byte av systemet.

Kollektivtrafiken

Dalabanan kommer att få fler turer från dec 2026, turen passerar då Avesta och vänder i Sala. Blerta informerar om att diskussioner fortfarande pågår kring behovet av tåg i Avesta då stora etableringar är på gång.

Fråga: Har man lagt ned Tåg i Bergslagen?

Svar: Fortsatt heltrafik på helger förbi här då det är väldigt låg beläggning på tågen.

Fråga: Kommer turerna att bli senare?

Svar: Tidtabellen är inte klar än.

Fråga: Pågår några diskussioner med Mälartåg att köra ända upp till Avesta?

Svar: Det är ett komplicerat system och det krävs ett helt tågset till om det skulle funka. Bästa lösningen är att vi tar oss till Sala.

Sammanfattningsvis utökas trafiken på dalabanan och dras ned mellan Gävle och Örebro. TIB kommer att fortsätta stanna både i Krylbo och i Avesta medan SJ nu endast vill stanna i Avesta C.

Fråga: Hur ser parkeringsläget ut i Avesta C om SJ stannar där?

Svar: Det kommer att behövas investeras i parkeringar i Avesta. Det finns lite olika alternativ att titta på som dock innebär att stadsplanen inte kommer följas.

Fråga: Vilken kontroll har vi på parkeringen i Krylbo?

Svar: Blerta har inga signaler på att den skulle vara överbelastad.

7. Hantering av belastningsregistret för anställda

Jenny Lyxell HR-strateg och Jessica Eriksson HR-chef, berättar om ny lagstiftning för registerkontroll. Varför finns lagen?. Det är för att skapa trygghet och ge skydd för personer i utsatta situationer. Nytt i lagstiftningen från 1 mars 2026 är att:

- Misstankeregister omfattas
- Får högs vara 6 månader gammalt
- Registerkontroll blir obligatorisk
- Fler typer av brott omfattas

Fråga: Är det en offentlig handling om man har en misstanke, kan man begära ut det ?

Svar: Nej, det är personalhandlingar.

Vad omfattas av registerkontrollen?

- Vid arbete i den enskildes hem
- Vid nära och regelbunden kontakt

- Det skyddar personer i särskilt utsatta situationer

Fråga: Vem har rätt att begära ut från polismyndigheten

Svar: Det är alltid den enskilde som begär ut.

När blir registerkontroll aktuell?

- Inför anställning
- Inför uppdrag
- Inför praktik
- Vid förändrade arbetsuppgifter

En anteckning – inte ett automatiskt nej

Fråga: Görs skillnad på hur stort brottet är?

Svar: Ja, man gör alltid en bedömning av vad som är lämpligt.

8. Information från Avesta kommuns verksamheter

Kommunstyrelsen – Blerta Krenzi (S)

Det har varit mycket fokus på budget nu och en satsning kommer att göras på demensvården i omsorgen samt på skolsociala team inom bildning.

Arbete med olika infrastrukturprojekt:

- Kyrkbron klar och har 10 nya år
- Koppardalsbron är klar
- Järnvägsbron ska undersökas tekniskt. Det är nya kriterier och krav som har ändrats men diskussioner pågår om att den ska rivras och byggas upp på nytt med cykelväg.
- Max blir klara i feb 2027 och kommer generera 40 st nya jobb
- Nya området är besiktat och klart och nya intressenter förhandlas men inget är klart
- Handelsområdet vid -68 an, upphandling pågår, 40 nya arbetstillfällen Scania beräknas vara klara sent 2028.
- Fullt fokus på Google. Ny info innan sommaren troligen. 100 st arbetar där just nu och det är full fart.
- Marken ska vara iordningställd i augusti 2026 och därefter påbörjas byggnationer.

Satsningar:

- 1 mkr samlingslokaler
- 1 mkr enskilda vägar
- 1 mkr Fritid kultur
- 400 tkr skolsociala team

Bildningsstyrelsen - Mikael Westberg (S)

Det föddes fortfarande för få barn och hittills i år har 52 barn föddes och vid samma tidpunkt förra året var det 67 barn.

Elever som behöver extra stöd ökar markant i grundskolan. Elever med NPF diagnoser har också ökat. För 15 år sedan hade 5 % av våra elever en utredd diagnos mot idag 13% och det är samma trend i hela Sverige. Till hösten utökar vi till 3 skolsociala team och samtidigt börjar ett nytt arbetsätt där man ska jobba än mer förebyggande.

Vi ska också starta upp en resursskola. En resursskola är en skolenhet för elever som är i behov av väsentligt stort stöd och de eleverna har oftast en utredd diagnos. Den skolan söker föräldrarna aktivt till själva och utifrån särskilda kriterier beviljas man. Man kommer ha 18 platser för elever i 4-9an och planerad start är hösten 2027. Ännu en åtgärd vi ska göra är att redan till höstterminen i år starta en akutskola.

Mikael berättar att man inviger Åvestadalskolans nya skolgård och även den konst som via ett medborgarförslag blev tillstyrkt 2013.

Från hösten genomförs SFI i egen regi i kommunen och delar av vuxenutbildning och därmed skapas en ny skola, Corneliusskolan som kommer ligga nere i Koppardalen.

Händelsen på Karlfeldt/Domarhagen där misstanken om att en elev hade ett vapen. Detta hände innan skoldagen startade genom att två lärare oberoende av varandra såg ett vapen som visade sig till slut var ett leksaksvapen. Blerta berättar att under händelsen så var en pensionärsgrupp i Parken och blev inrymda där. Det var en utmaning att få ut information då vi har ett samhälle där all information går ut i många kanaler via media samtidigt men att den information som kommunen går ut med alltid ska vara verifierad. Samarbetet med polis och räddningstjänst har fungerat väldigt bra.

Omsorgsstyrelsen

Ingen information vid sammanträdet.

Gamla Byn AB/Avesta Industristad AB

Ingen information vid sammanträdet.

Avesta Vatten och Avfall AB – Johan Lundin (S)

Kommunfullmäktige har tagit ett investeringsbeslut gällande gruvgårdens utbyggnad. Detta på grund av nya miljömål.

Fastighetsnära insamling innebär att de nya kärnen kommer att placeras ut i september-oktober 2026. Det blir 2 st kärn extra per hushåll som kommer att vara för papp och plast.

Fråga: Kan man göra en variant på att ha 2 st kärn själv och samsortera med grannen?

Svar: Man behöver då ringa Avesta Vatten och rådgöra. Viss samsortering kan gå.

Västmanland-Dalarna Miljö- och byggnadsnämnd

Ingen information vid sammanträdet.

9. Övriga frågor

Marie Truedsson kommer och presenterar sig i rollen som ny kommundirektör, hon berättar om sin bakgrund och att hon jobbat på konsultuppdrag sedan tidigare och förvaltningschef inom utbildning och har även arbetat som lärare och det vill hon göra igen innan hon slutar. Hon berättar att hon haft en rolig och hektisk introduktion. Hon berättar att hon köpt en lägenhet här och trivs.

Ordföranden avslutar mötet.

Tillgänglighetsplan

**WILLINGHAM / SÖDERLUND
UTREDARE, KVALITET OCH UTVECKLING**

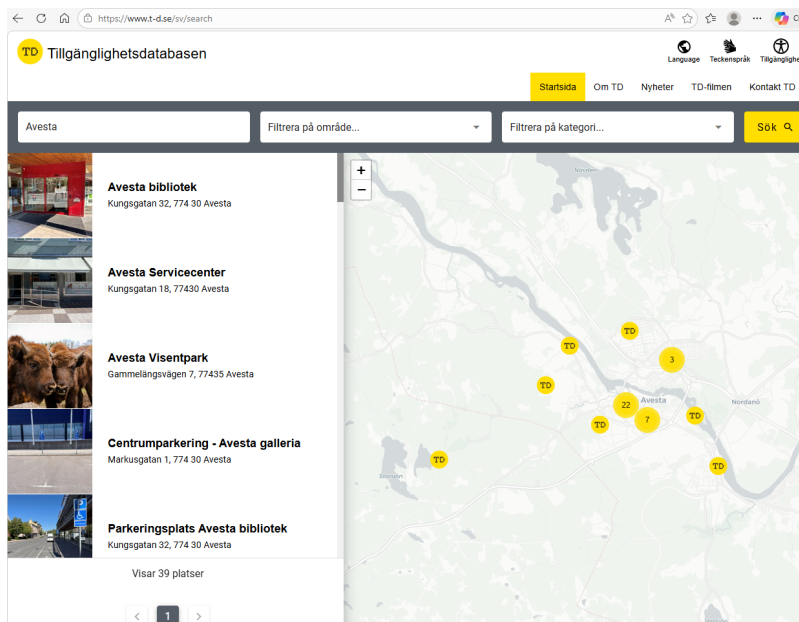

Bakgrund

- Tillgänglighetsplan 2020-2025
- Skapa möjligheter för alla att kunna delta i samhället på lika villkor
- Bygga en grund för långsiktigt tillgänglighetsarbete

Tillgänglighetsdatabasen

- Nationell databas <https://www.t-d.se/>
- Verktyg för att nå ut till invånare och besökare
- Information om allt från fiskeplatser, bibliotek, hotell, sjukhus, parker, livsmedelsbutiker

Fokusområden 2020-2025

- Kommunikation
- Barn och unga
- Utemiljöer
- Offentliga lokaler
- Kultur och nöje
- Handel

Revidering - fokusområden

- Pågående revidering – ny handlingsplan från 2026 – 2031
- Nya fokusområden – synpunkter och önskemål
- Mer?

Kontakta oss gärna!

sara.willingham@avesta.se

anna.soderlund@avesta.se

Telefon: 0226-645172

Ny lagstiftning om registerkontroll

Trygghet – Rättssäkerhet
Avesta kommuns rutin

- Pensionärsrådet & AU FRIA-rådet
- 2026-05-21
- Jenny Lyxell, HR-enheten

TRYGGHET

RÄTTSSÄKERHET

ANSVAR

RESPEKT

Varför finns lagen?

Syftet är att stärka tryggheten och ge skydd för personer i utsatta situationer.

Lagen ska bidra till:

Skydd för äldre personer

Skydd för vuxna personer med funktionsnedsättning

Insatser för barn (SOL och LSS)

Fokus ligger på situationer där personal arbetar nära människor i deras privata miljö.

Vad är nytt i lagstiftningen?

Nytt från 1 mars 2026

Misstankeregister kan omfattas
Kontrollen utökas till att även omfatta misstankeregister.

Registerutdrag får vara högst 6 månader gamla
Tidsbegränsning av registerutdrag – 6 månader.

Registerkontroll blir obligatorisk
Kontrollen blir obligatorisk i vissa situationer.

Fler typer av brott omfattas
Fler brott omfattas av kontrollen än tidigare.

Viktigt att veta!

Det här innebär framförallt att kommunerna får ett större ansvar för rättssäkra bedömningar.

Vad omfattas av registerkontrollen?

Arbete som innebär nära och regelbunden kontakt i den enskildes hem.

Arbete i den enskildes hem

Gäller uppdrag och anställningar där arbete utförs i hemmet hos barn, äldre eller personer med funktionsnedsättning.

Nära och regelbunden kontakt

Handlar om situationer där det finns möjlighet till inflytande, makt eller kontroll över den andra personen.

Skyddar personer i särskilt utsatta situationer

Lagen är ett skydd för dem som kan vara extra beroende av stöd och omsorg i sin vardag.

Varje situation bedöms individuellt

Det är alltid den faktiska arbetsuppgiften och omständigheterna som avgör om registerkontroll kan bli aktuell.

HEMMET

Arbete sker i den enskildes hem.

NÄRA KONTAKT

Regelbunden och nära kontakt i vardagen.

SKYDD

Skyddar barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

TRYGGHET

Ger trygghet i vardagen och stärker förtroendet för verksamheten.

När kan registerkontroll bli aktuell?

Registerkontroll kan bli aktuell:

Inför anställning

Inför uppdrag

Inför praktik

Vid förändrade arbetsuppgifter

Exempel:

När arbete förändras från verksamhet utanför hemmet till arbete i den enskildes hem

Vad får kommunen kontrollera?

Två olika register

Belastningsregister

- ✓ Dom eller påföljd
- ✓ Straff utdömt
- ✓ Gallras efter viss tid

Misstankeregister

- ✓ Misstanke om brott
- ✓ Ingen dom behöver finnas
- ✓ Gallras om misstanke avskrivs

Hur länge finns uppgifterna kvar?

Exempel på gallringstider

Typ av uppgift	Vanlig gallringstid
 Böter	5 år
 Villkorlig dom	10 år
 Fängelse	10 år efter frigivning
 Ungdomspåföljder	Kortare tider

Bra att veta

Uppgifterna sparas olika länge beroende på typ av påföljd och enlighet med gällande lagstiftning.

En anteckning – inte ett automatiskt nej

Individuella och proportionerliga bedömningar

En anteckning innebär inte automatiskt att en person:

- ✓ nekas arbete,
- ✓ nekas praktik,
- ✓ eller nekas uppdrag.

Bedömning görs utifrån:

- ✓ typ av uppgift,
- ✓ hur lång tid som gått,
- ✓ koppling till arbetsuppgifterna,
- ✓ helhetsbedömning.

Varje bedömning ska vara individuell och proportionerlig.

Syftet är att skapa trygghet – samtidigt som vi respekterar integritet och rättssäkerhet.

TYP AV UPPGIFT

Vilken uppgift eller vilket ansvar avser det?

HUR LÅNG TID SOM GÅTT

Hur länge sedan händelsen inträffade?

KOPPLING TILL ARBETSUPPGIFTERNA

Finns det en relevant koppling till arbetet?

HELHETSBEDÖMNING

En samlad bedömning av alla omständigheter i det enskilda fallet.

Tack!

Frågor och dialog

Vi finns här för att svara på era frågor och lyssna på era synpunkter.

TRYGGHET

För ökad trygghet i den enskildes hem.

RÄTTSSÄKERHET

Rättssäker och enhetlig hantering.

RESPEKT

Med respekt för varje människas värdighet.

Tillsammans skapar vi en trygg och förtroendefull omsorg.

*Tillsammans
för trygghet,
rättssäkerhet
och respekt.*

